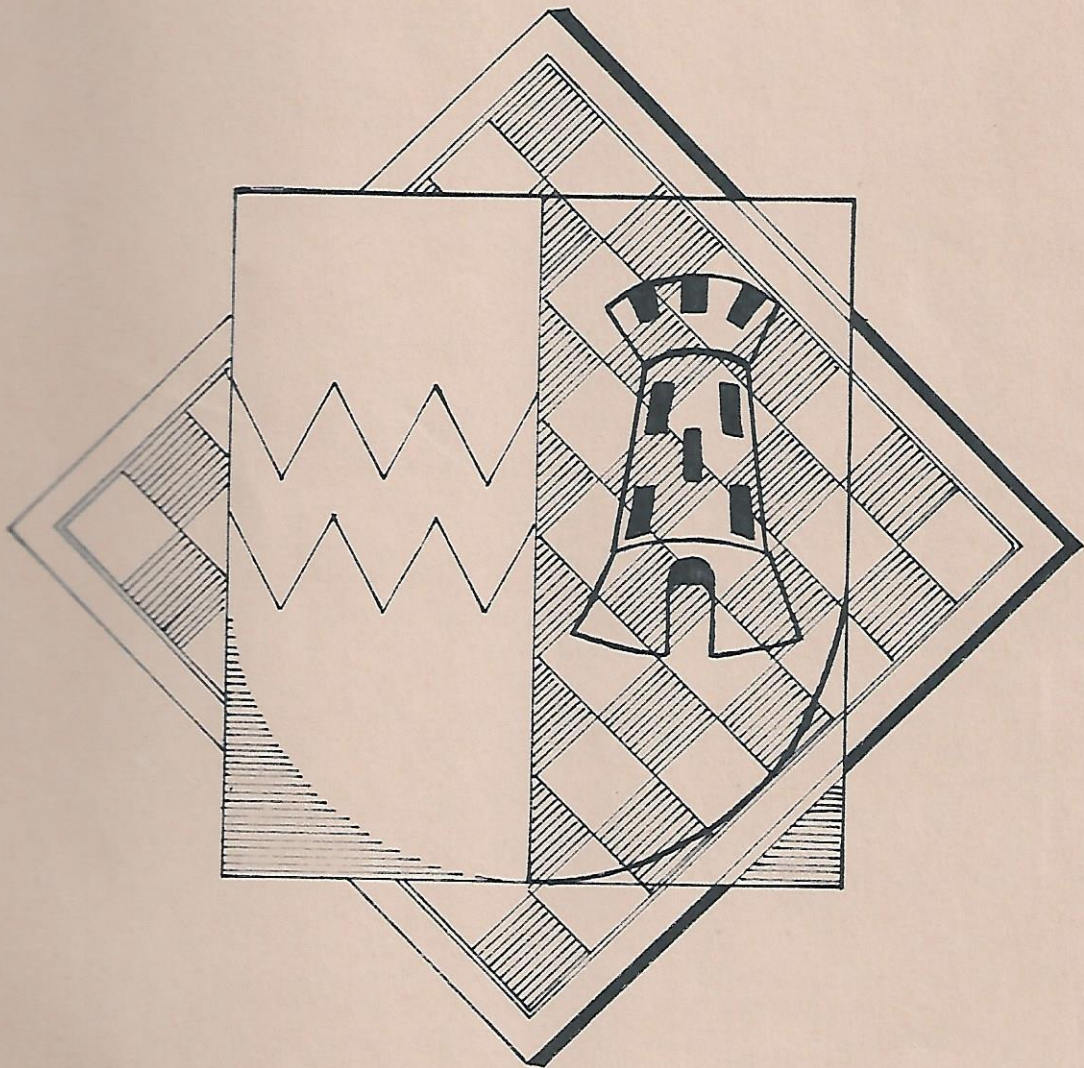

OVERSCHIE SCHAAKT

Maandblad van het Schaakgenootschap O V E R S C H I E
H o o f d r e d a c t e u r : J. J. M. Klein. Telefoon 154926

Verenigingsavond 20.00 uur elke donderdag
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie.

- DEC. 1964

"OVERSCHIE"

MAANDBLAD VAN HET SCHAAKGENOOTSCHAP-OVERSCHIE

OPGERICHT 23 JANUARI 1936

Ten geleide

Nog voor Kerstmis hopen wij U dit nummer van "Overschie schaakt" in handen te kunnen geven, wat gezien het tempo van verschijnen van de laatste maanden een unicum mag heten. Wij dachten U zo enigszins te kunnen helpen bij het moeilijke probleem hoe de lange vrije Kerst- en Nieuwjaarsdagen door te komen. Om te beginnen kunt U op blz. 2 lezen over een monstersnellschaaktournooi te Amsterdam. Als U door dit enthousiaste verslag er zelf zin in mocht krijgen kunt U begin januari op de vereniging Uw hart ophalen, zie de mededeling op blz. 9. Het tweede tiental is de competitie zeer goed begonnen, een verslag van de tweede wedstrijd staat op blz. 2. U weet toch dat bestudering van de rubriek "Strategie en tactiek" Uw speelsterkte enorm doet toenemen? Op blz. 3 begint weer een doorwrocht artikel in deze serie. Het eerste tiental kan aan het tweede nog wel een voorbeeld nemen, al geldt de verontschuldiging dat Spangen 3 onverwacht versterkt was opgekomen, ziet U maar op blz. 5. Wat denkt een meester van het schaakspel? Dat is voor ons schakers natuurlijk bijzonder interessant. Artikel op blz. 6. De redacteur die partijen analyseert moest deze keer verstek laten gaan. Gelukkig hadden we nog een analyse in portefeuille. Dit artikel leest U op blz. 8. Voor de probleemrubriek willen wij eens speciaal Uw aandacht vragen. De vraagstukken zijn over het algemeen leerzaam en meestal niet al te moeilijk. Speelt U de oplossingen van de vorige problemen eens na en probeert U dan ook de nieuwe eens! Op blz. 11 volgt een artikel "Voor elck wat wils", en tenslotte als gewoonlijk de uitslagen en standen, ook die van onze tientallen.

SNELSCHAKEN IN AMSTERDAM.

De Hoofdstedelijke Schaakbond organiseerde op zaterdag 31 oktober een massa-snelschaaktoernooi met als inzet het snelschaakkampioenschap Amsterdam 1964. Aan dit toernooi hebben niet minder dan 8 spelers van onze vereniging deelgenomen.

Omstreeks twaalf uur vertrok de door Hammer Jr. bestuurde Mercedes richting Amsterdam, met als overige schaaklading Ros, Degeling, v.d. Herik, Liefhebber en ons wellicht toekomstige lid Engelfriet. Böhm en de Vrij overbruggen het traject Lijnbaan-Jordaan per trein.

Eerst iets over de structuur van dit toernooi, die totaal verschilt van het snelschaaktoernooi onlangs in Rotterdam gehouden. In Rotterdam moest men 9 partijen spelen, in Amsterdam moest men zes ronden spelen in groepen van vier, wat er op neerkwam, dat men achttien keer in het strijdperk moest treden. De indeling voor de eerste ronde geschiedde alfabetisch.

Na elke ronde werden dan nieuwe groepen gevormd in volgorde van het totale aantal in de voorgaande ronden behaalde punten. Na de derde ronde werden de spelers gesplitst in een A groep en een B groep. Naast het persoonlijk kampioenschap werd ook een klubkampioenschap verspeeld. Elke klub kon daartoe één of meer zestallen van spelers aanwijzen als klubteam.

In de harde strijd van deze slijtageslag hebben de Overschiespelers zich geweerd als echte snelschaakleeuwen. Drie van ons achtstal wisten zich door een goede start in de groep A te plaatsen. Deze drie "Doordouwers" waren Hammer Jr., v.d. Herik en Engelfriet. De overige vijf moesten hun geluk beproeven in de B groep, die natuurlijk niet zo sterk bezet was als de A groep. Het aantrekkelijke van dit toernooi was dat allerlei onbekende talenten een kans krijgen de "zware jongens" uit te komen. Het was voor een goede Overschieenaar bijna ontroerend om de speakers duels te horen aankondigen van: Scheltinga - v.d. Herik, Ros - Henneberke of de Vrij - Crabbendam. Ja tegen dergelijke grootheden moesten we trachten punten te verzamelen. In de nu volgende "waslijst" zult U het resultaat vinden van een halve dag zwoegen:

A : v.d. Herik	12 uit 18	B : Liefhebber	10½ uit 18
Hammer Jr.	9 uit 18	Degeling	9½ uit 18
Engelfriet	8½ uit 18	Böhm	9½ uit 18
		de Vrij	8½ uit 18
		Ros	8½ uit 18

Onder de goede scores is helaas niemand in de prijzen gevallen.

Liefhebber had nog een goede kans om op een prijs in de B groep beslag te leggen, want na de 18 partijen stond hij op een met 2 spelers gedeelde derde plaats. Daar er zowel in de A groep als in de B groep slechts 4 prijzen waren, volgde een beslissingskamp. Helaas "verknolde" hij beide partijen, zodat hij vijfde werd en dus net buiten de prijzen viel. In de eindrangschikking voor de teamprijs stond het zestal van Overschie op een fraaie vierde plaats, achter het overtuigend winnende team van V.A.S. I, maar voor K.N.S.B.-teams als H.S.G. en Spangen! Het was een gezellig toernooi, maar o wee, wat was het vermoeiend.....

Dick Liefhebber

ONESIMUS - OVERSCHIE II 2½ - 7½

Wederom een plezierig geluid over ons tweede tiental. Werd de eerste wedstrijd uiteindelijk met 6½ - 3½ gewonnen, tegen Onesimus boekten we een 2½ - 7½ overwinning, cijfers die wel duidelijk onze bedoelingen aangeven.

Op naar de tweede klas. De benjamin van ons tiental, Böhm, was op de fiets gekomen, blijkbaar met de opdracht uiterlijk 10 uur thuis te zijn. Met het gevolg, dat hij na een goed uurtje met een 1 achter zijn naam vertrokken was. Post zag kans om met een vol stuk achter toch nog even te winnen.

Ook een mooie prestatie. Ik vraag me af, hoe versieren die lui zo iets toch. Eberhard stond tegen de tijd, dat het afbreken geblazen was in zo'n overwegende winstpositie, dat zijn tegenstander, ziende dat op het scorebord nog slechts één partij door zijn klub was gewonnen, besloot op te geven.

De rest van ons tiental deed precies wat van hen werd verwacht en bracht halve en hele punten op het bord. Ik hoor U al vragen " maar die nul, van wie, of desnoods, wie was dat dan wel"???

Beste lezer, U vraagt naar de bekende weg. U wist het natuurlijk al. Heel goed, die nul is van de schrijver van dit verslag. Dat neemt niet weg, dat hij optimistisch blijft. De vorige maal liet hij U zingen, dat Overschie II bovenaan stond. Hij vindt dit nu te karig uitgedrukt.

Nee vrienden, vandaag zingen wij op de U bekende melodie, dat Overschie II KAMPIOEN wordt.

G. Takkenberg.

STRATEGIE EN TAKTIEK.

Ja, e6 is nu al een maand lang het mikpunt. Het wordt tijd daar zo langzamerhand iets aan te gaan doen, dus volgen we wederom Dr. M. Euwe die in zijn "Handboek voor de gevorderde Schaker" deel I demonstreert hoe vanuit diagram I wit zijn voordeel kan uitbreiden. Het ging dus om de actie die steunde op het sterke paard op d4. De actie gaat tegen e6. De betekenis van dit veld zou ook na 21. ...fxe6; 22. Pxe6, Lxe6; 23. Dxe6, Dxe6; 24. Txe6, --- gehandhaafd blijven, daar wit zijn tweede paard naar d4 brengt. In deze variant leidt dus de witte doorbraak tot het openen van de e-lijn en vervolgens tot een eindspel, dat met het oog op de zwakke zwarte pionnen zeer gunstig is voor wit. Intussen kan wit zowel na 21. fxe6, als na 21. Lxe6, ook zeer sterk met 22. Pg5! voortzetten, waarmee hij zijn kansen zonder dameruil waarneemt.

- 21. f7-f6
- 22. Pf3-h4

De op Pd4 steunende actie gaat verder.

- 22. 0-0

De dekking van pion f5 d.m.v. 22. ...g6 zou wit in de gelegenheid stellen tot de volgende fraaie combinatie.

23. Pdx f5, gxf5; 24. Dh5, Pg6; 26. Pxg6, enz.; of 23. ...Pxf5; 24. Pxf5, gxf5; 25. e7!, Td6; 26. Dh5 enz.; wit wint in beide gevallen.

- 23. Ph4xf5 Pe7xf5
- 24. Pd4xf5 Tf8-e8

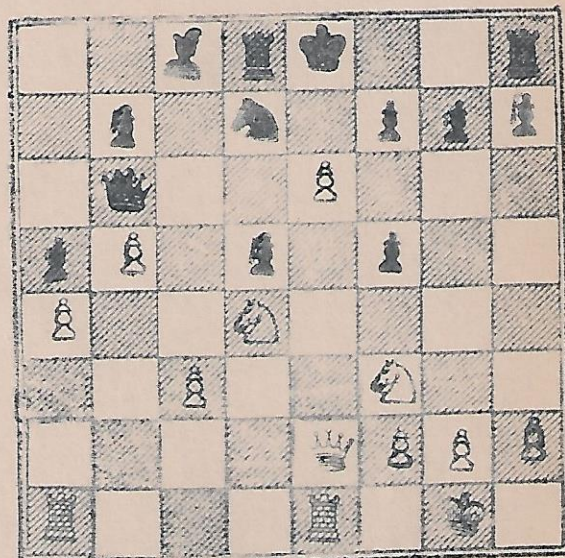
Wit's pionwinst blijkt van tijdelijke aard te zijn, daar e6 op den duur onhoudbaar is. Het kenmerk van het sterke veld d4 is echter blijvend en doet zich ook later nog gelden.

- 25. De2-g4 g7-g6
- 26. Pf5-d4

Slecht zou zijn 26. Ph6, Kf8

27. Pf7 wegens 27. ...Txe6 enz.

- 26. Td8-d6
- 27. Dg4-f3 Db6-d8

Pion e6 moet vallen, maar wit verzekert zich van andere voordelen.

28. Te1-e3	Lc8xe6
29. Ta1-e1	Le6-f7
30. Te3xe8	Lf7xe8
31. Df3-e3

Wit heeft de open lijn bemachtigd en dringt nu via de zevende rij het zwarte spel binnen. Dit betekent een krachtige steun voor de nog onverminderd werkzaamheid van Pd4.

31.	Le8-f7
32. De3-e7	Dd8-b6
33. h2-h4

Zwart bevindt zich nu in een dwangpositie: zijn stukken kunnen niet spelen zonder belangrijke functies op te geven.

33.	Td6-d8
34. Te1-e6

Zwart geeft het op, want na Lxe6 beslist Pxe6 (het sterke paard!), terwijl de dame het veld b6 niet kan verlaten zonder Td8 prijs te geven.

Zo, men behoeft U nu niets meer trachten wijs te maken omtrent zwakke en sterke velden. Dit was tevens het laatste kenmerk van de dynamische kenmerken. Voor de deur staan nu, d.w.z. volgende maand, de groep van de organische kenmerken.

Laten wij echter deze keer nog even resumeren wat wij hebben geleerd. De dynamische kenmerken zijn te splitsen in twee groepen, t.w.:

1. beweeglijkheid,
2. sterke en zwakke velden.

Groep 2 konden wij nog afdoen in twee maanden, al zal het wat langer duren eer het is verwerkt; de eerste groep was zo groot, dat wij er meer dan een half jaar over hebben gedaan. Daarom wil ik de onderverdeling in kenmerken nog even schematisch opstellen met de bijbehorende "aanpak".

a. Goede en slechte loper.

Wij noemen een loper goed wanneer hij niet door onze eigen pionnen wordt gehinderd (de pionnen dienen reeds voor het grootste deel te zijn geblokkeerd). Tracht Uw slechte tegen Uw partners goede loper te ruilen. Bedenk dat een goede loper beter is dan een paard, een paard echter beter dan een slechte loper. Tracht Uw slechte loper buiten de pionnenketen te houden, hij is daar activer.

b. De open

1. de half-open lijn.

Bezetting van het veld voor de vijandelijke pion op die half-open lijn door een paard. Dupliceren, zonodig tripliceren van de zware stukken, gevolg door het oprukken van de pionnen op de lijnen naast de half-open lijn. Bedenk dat dit laatste vaak moeilijk gaat, wanneer U een dergelijke lijn bezit in de buurt van de vleugel waar Uw koning zich heeft "teruggetrokken".

2. de open lijn.

Bezetting van de open lijn door Uw torens en/of dame. De dame hierbij liefst achteraan.

3. de open diagonaal.

Bezetting door loper en/of dame (dame achteraan) en opmars van Uw pionnen tegen de bestreken vleugel. Zonodig deze opmars voorbereiden en/of ondersteunen met een toren.

4. de zevende (tweede) rij.

Bezetting met een toren. Indien mogelijk torens verdubbelen. Zie het instructieve artikel van de heer R.J. de Vrij in het klubblad van november.

c. Het loperpaar.

Tracht zoveel mogelijk lijnen te openen en speel op aanval.

d. Het centrum

Het centrum zoveel mogelijk versterken. De aanval, achter Uw pionnenfront zorgvuldig voorbereiden, gevolgd door een opmars over de gehele linie.

Dat was alles. Omdat wij pas weer in het nieuwe jaar zullen verschijnen, wens ik U allen nu reeds een PRETTIG KERSTFEEST en een GELUKKIG NIEUWJAAR.

Overschie I - Spangen III

Toen de spelers van Spangen op donderdag 19 november ons speellokaal binnenschuifelden, maakte een koude rilling zich van onze schaakbotten meester. Nu, dit was niet ongegrond. Voorop liepen matadores als Vijgeboom en de gebroeders Riksen, stuk voor stuk spelers, die regelmatig in de K.N.S.B. uitkomen. Het beloofde een zware strijd voor ons te worden en naarmate de wedstrijd vorderde, werd maar al te zeer duidelijk dat men van goede schaakhuize moest komen om meer dan remise te bereiken.

Nadat de eerste kruitdamp opgetrokken was, kon men zien dat de Siciliaan nog altijd populair is (Leve van Steenis!) en dat Hammer Jr. de vijandelijke koning met zeer scherp te lijf ging. Aan bord vier had Degeling in een Fransman door ruimtelijk overwicht prachtige aanvalskansen gefokt, v.d. Herik, Ros en Van Steenis stonden iets beter, terwijl Klein, Dicke, Oosthoek, Verboom en Liefhebber iets minder stonden. Tegen elven kwam het tot de explosie. Van Steenis, v.d. Herik en Oosthoek maakten snel na elkaar remise, terwijl ook Degeling door zijn taai verdedigende tegenstander naar de remisehaven werd gedirigeerd. Op de andere borden was de strijd toen in volle hevigheid ontbrand. Aan bord 2 won Ros een kwaliteit, moest hem weer terugoffereren, maar hield toch een gezonde pluspion over. Hammer Jr. wikkelde af naar een prima staand eindspel en Liefhebber aan bord 8 offerde voor aanval een loper voor 2 pionnen. Tegenover dit geweld stond het feit, dat de stellingen van Dicke, Klein en Verboom onder hevige druk stonden en door het klamme zweet der nederlaag dreigden te worden verzwolgen. Tegen het afbreken liet Ros zich zijn pion en dus zijn winstkansen ontglippen, zag Liefhebber zijn mataanval stranden en won tot grote vreugde Hammer Jr. door enkele "fijne punaises" zijn eindspel. Een compliment voor deze vechtzege. Ros gaf het lastige eindspel, dat iets beter voor hem stond, remise en Liefhebber moest genoegen nemen met eeuwig schaak. Met een stand van 4 - 3 voor Overschie kwam dus het einde van de eerste zitting. Klein, Verboom en Dicke braken af in slechte stellingen. Ondanks de 4-3 voorsprong begint de nederlaag om het hoekje te kijken. Verboom staat praktisch mat, Dicke 2 pionnen achter in een eindspel en Klein staat met dames en torens nog op bord een pion achter en heeft misschien nog kleine remisekansen.

Hoewel het misschien op een nederlaag zal uitdraaien, zie ik nog geen reden tot wanhopen, want Vrouwe Fortuna heeft ons dit keer beslist in de steek gelaten. Degeling, Ros en Liefhebber zaten zo dicht bij het volle pond, dat ze de overwinning zeker geroken moeten hebben. Hoe de uitslag van deze wedstrijd ook zal worden, een ding staat vast:

"De volgende wedstrijd blijft het niet bij ruiken"!!!!!!!!!!!!!!

Dick Liefhebber.

WAT DENKT EEN MEESTER ERVAN ?

...ooooooooOOOOOOOOOOoooooooo...

Enige tijd geleden hebben we de heer Bomans naar het wezen van het schaakspel gevraagd. Hier volgt zijn relaas.

Het aardige bij ons in de schaakwereld is, dat het om de hersens gaat.

Het helpt je niets of je honderd meter in 10 seconden kunt lopen of dat je een ijzeren staaf kunt ombuigen. In de schaaksport tellen deze dingen niet.

Ik heb een boom van een atleet, die op het punt stond het Kanaal over te zwemmen, aan het schaakbord van een beginneling zien verliezen. Hij had nog nooit schaak gespeeld, maar hij dacht: Komaan, dat is ook een sport, dat red ik wel. Maar jawel, hij verloor. Ha!Ha! Oehoe! en HOE!

De schaaksport en dit kan niet genoeg herhaald worden, heeft met atletiek als zodanig niets te maken. Het is allereerst een denkspel. Dat wil zeggen: het is een spel van de gedachten. Ik heb in het tournooi van Baden-Baden mee-gemaakt, dat Iwan Robbelawsky, die slecht stond, plotseling met een eind hout zijn tegenstander de hersens insloeg.

Wat besliste nu de wedstrijd-leider? Hij keurde deze oplossing af. En terecht.

Iedere schaakspeler, die U hierover vraagt, zal deze uitspraak billijken.

Want nog eens, het gaat in de schaaksport niet om lichamelijk, maar om geestelijk overwicht. Het is allereerst: NADENKEN.

Het is, als ik het nu eens heel eenvoudig mag stellen, een kwestie van hersens.

En nu zult U zeggen: Iemand met hersens kan dus schaken? Alweer mis!

Zo simpel als de leek zich dat voorstelt, is de zaak nu ook weer niet.

Hoeveel intellectuelen, doctoren, zowel als advocaten, heb ik zien verliezen, eenvoudig omdat ze het spel niet kenden. Ik heb een beroemd professor jammerlijk aan het schaakbord zien falen, louter en alleen omdat hij het spel voor het eerst in zijn leven speelde.

Wat is dus de tweede voorwaarde? Dat men de regels kent.

En nu hoor ik U zeggen: Iemand met hersens, die de regels van het spel kent, kan dus schaken? Ho, ho. Ik moet weer teleurstellen. Want nu komen we aan de derde voorwaarde: Oefening. Men moet, om datgene te verkrijgen, wat wij schaakervaring noemen, een tijdlang gespeeld hebben. De mate van die ervaring hangt af van de tijdsduur, waarin men gespeeld heeft. Zo zal, om een eenvoudig voorbeeld te noemen, iemand die drie maanden gespeeld heeft, minder ervaring hebben dan iemand die al tien jaar speelt. Het is goed op deze dingen even de nadruk te leggen. Er heerst op dit terrein zo ontzaglijk veel misverstand. Nu komen we als vanzelf op een ander punt, dat voor de leek altijd een bron van verbazing is. Het kan namelijk voorkomen, dat iemand die pas drie maanden speelt toch beter schaakt dan iemand, die een vol jaar bezig is. Hoe komt dat nu? vraagt de leek zich verwonderd af. Dat vindt zijn verklaring in datgene wat wij, schakers "aanleg" noemen.

Er is verschil

Zo zal iemand zonder enige aanleg voor het schaakspel daarin weinig of geen vorderingen maken, terwijl een ander, die wel aanleg bezit, hem spoedig zal voorbijstreven. Wij mogen dit nooit uit het oog verliezen. Het voorkomt zo oneindig veel teleurstelling. Ik heb iemand gekend, die niet minder dan twaalf jaar zich ernstig met dit spel occupeerde en toch elke partij op zijn klub verloor. Wat was nu de oorzaak? De man had in het geheel geen aanleg. Hij begreep er geen bal van.

Er zit aan het schaken dus meer vast dan de leek gewoonlijk denkt.

Men denkt zo luchtig over dit spel. Ieder, die 's avonds bij het lamplicht een beetje zit te schuiven, denkt: Kijk, ik schaak.

Dat is eenvoudig belachelijk. Hoeveel er aan werkelijk schaken vastzit hoop ik aan onderstaande partij tussen Dr. Euwe en mij te illustreren. Het is de bekende partij, die wij in 1940 te Scheveningen speelden en die in schaakkringen als de "Dolkstoot" bekend staat.

Wit:
Dr. Max Euwe

Zwart:
Dr. Godfried Bomans

1. e4
2. Pf3
3. Lb5
4. La4

- e5
- Pc6
- a6
- Pf6

Dit is alles nog gewoon orthodox Spaans. Geen van beide meesters verlaat de gebaande paden. Maar dan komt Euwe met een nieuwtje:

5. Ns9!

...

Weinig gebruikelijk en daardoor angstaanjagend. Zwart dacht een ogenblik na en gaf toen dit doeltreffende antwoord:

5. ...

r7!!!

Is het niet verbluffend van eenvoud? Dat kan ik ook, hoor ik de ongeschoolde lezer zeggen. Jawel, maar kom er maar eens op! Euwe bleef nog een vol uur naar een oplossing zoeken en gaf toen op. Een aardig voorbeeld, hoe een partij niet lang behoeft te zijn om toch vol bekoring te zitten.

Een volgende keer zal ik enige beschouwingen geven voor wat meer gevorderden

Openingsstudie alleen is niet voldoende.

= = o = = 0 = = o = =

Enige tijd geleden is in Den Haag een internationaal jeugdtoernooi gehouden. In dit toernooi bleek eens te meer, dat de jongere spelers vooral op het terrein van de openingen excelleren. Spaanse, Siciliaanse, Nimzo-indische en andere openingen schudden zij even gemakkelijk uit hun mouw als een goochelaar het konijn uit zijn hoed.

Voor eenzijdigheid moet echter worden gewaarschuwd. Minstens zo belangrijk als een studie van de openingen is de problematiek van het midden- en eindspel. Bovendien ontaardt de bestudering van de openingen vaak in het uit het hoofd leren van reeksen zetten. Het is duidelijk, dat men in dat geval geen in de fundamentele doelstellingen van de opening.

Treffend wordt zulks geïllustreerd in de volgende - aan dit toernooi ontleende - partij. De witspeler behandelt tot en met de tiende zet de opening keurig volgens het boekje, doch daarna wist hij het niet meer. Ook ontbreekt het inzicht ten aanzien van de te volgen strategie en reeds 3 zetten later heeft hij een uitstekende positie getransformeerd in een hope-loze stelling. Zwart maakt prachtig gebruik van de hem geboden kansen en wikkelt zeer sterk af. De analyse is van w.J. Muhring, internationaal schaakmeester.

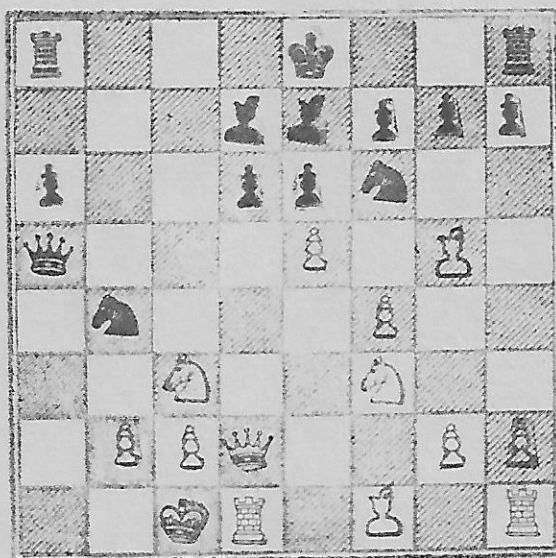
Wit: Muller (Frankrijk)

Zwart: Kühler (Duitsland)

Siciliaans.

1. e2 - e4, c7 - c5
2. Pg1 - f3, Pb8 - c6
3. d2 - d4, c5 x d4
4. Pf3 x d4, Pg8 - f6
5. Pb1 - c3, d7 - d6
6. Lc1 - g5, . . . (De zgn. Rouser-variant, het gevreesde wapen tegen de Siciliaanse verdediging)
6. e7 - e6
7. Dd1 - d2, a7 - a6 (Om een eventuele uitval van het paard naar b5 te pareren)
8. 0-0-0- Lc8 - d7 (Botwinniks patentzet 8. ...h6 is ook in diskrediet geraakt)
9. f2 - f4, Lf8 - e7
10. Pd4 - f3, . . . (Het juiste recept, wit moet aansturen op de opmars opmars e4 - e5)
10. . . . b7 - b5 (Een andere mogelijkheid is 10. ... Tc8, doch dan ook behoudt wit na 11. Kb1 het beste spel)
11. a2 - a3,? . . . (Hier weet de witspeler het niet meer. Beangst voor 11. ... b4 dat toch niet te verhinderen is, verzwakt hij zijn koningsvleugel, hetgeen zeer snel tot een catastrofe leidt. Juist is 11. e5, terwijl ook Lxf6 sterk in aanmerking komt, omdat zwart dan gedwongen is tot 11. ... gxf6)
11. . . . b5 - b4!! (Het begin van een kort, doch hevig slotoffensief)
12. a3 x b4, Pc6 x b4
13. e4 - e5, . . . (Wit besluit alsnog deze opmars, maar komt er nu te laat mee)
13. . . . Dd8 - a5! (Zeer fraai gespeeld. Er dreigt thans mat in twee zetten door 14. Da1 schaak: 15. Pb1, Pa2 mat)

Stelling na 13. ... Dd8-a5!!

14. Dd2 - d4, . . . (Op 14. Kb1 besliste 14. ... Pe4!! 15. Dd4, Pc3; 16.Dxc3, Tc8)
14. . . . d6 x e5
15. Dd4 x e5, . . . (Kansloos was eveneens 14. fxe5 wegens 15. ..Lc5; 16. Dh4, Da1 schaak; 17. Pb1, Pd5)
15. . . . Da5 - a1
16. Pc3 - b1, . . . (Uiteraard gedwongen. Op 16. Kd2 volgt namelijk 16. ...Dxb2)
16. . . . Pb4 - a2
17. Kc1 - d2, Le7 - b4
18. Kd2 - d3, . . . (Op 18. c3 volgt 18. ...Dxb2 schaak)
18. . . . Ld7 - b5 (Alles gaat even gesmeerd, de witte koning mag natuurlijk niet naar e3 wegens Pg4 schaak, met damewinst)
19. c2 - c4 0-0-0

wit gaf zich terecht verloren.

J.F. Ros

K E R S T T O U R N O O I .

Op 7 januari a.s. zullen wij voor de liefhebbers een snelschaaktournooi organiseren. Wij verwachten, gezien het enthousiasme bij de gongwedstrijd in april van dit jaar, een grote deelname en zeer felle strijd. Een toernooi zonder prijzen is niets, dus wordt er voor prijzen gezorgd. Daar onze klubkas echter zo'n extra aderslating niet kan verdragen, wordt er een kleine bijdrage in de vorm van inleggeld van U gevraagd. Het inleggeld bedraagt:

- a. voor leden tot 18 jaar f 1,50
- b. voor leden van 18 jaar en ouder f 2,50

Oplossingen gaarne voor 14 januari 1965: J.F. Ros, Torenlaan 51, R'dam 8.

De oplossingen uit het november nummer luiden als volgt:

- No. 10. 1. Dh7† , Kh7: No. 11. De sleutelzet is
 2. Tg7† , Kh8: hier Lb5 x d7.
 3. Th7† , Kg8: Zwart heeft slechts
 4. Tg7 mat 3 zetten over:

1. ... , e4	1. ... , Ke4	1. ... , Kc4
2. Pe3 mat	2. Lc6 mat	2. Le6 mat

- No. 12. 1. Te5† , Kg6:
 2. Tc5 , en wint òf
 1. Te5† , Te5:
 2. Pf4 mat

Ladderstand: M. Degeling en H. Klein 60,
 P. Noorlander 45,
 R.J. de Vrij en W. v.d. Herik 40, G. Takkenberg 30,
 A. Hammer 15 en
 T. Verboom 10 punten.

VOOR ELCK WAT WILS.

De vaste lezers van mijn rubriek zullen na het sciencefiction verhaal van de vorige maand waarschijnlijk wel weer zoiets verwachten. Deze keer echter zal ik het over het normale schaken hebben en wel over de magneetcombinatie. De naam "magneet"-combinatie is zeer goed gekozen. Hiermee wordt n.l. een serie zetten bedoeld, waarbij de vijandelijke koning "nood"-gedwongen zijn veilige pionnenstelling moet verlaten, doordat de tegenpartij één of meer offers toepast, waarna deze koning na een soms korte, soms langere wandeling over het bord in de richting van de andere partij in een onafwendbaar matnet komt. Over het algemeen zijn de stellingen waarin dit mogelijk is vrij bekend, maar het is heel nuttig om de principes te onthouden, want het mag dan niet altijd mogelijk zijn om de koning te dwingen uit de stelling te komen, soms is het nuttig de dame of het andere meest waardevolle stuk uit een stelling weg te lokken zodat het stuk in kwestie niet meer terug kan om een dodelijke aanval te voorkomen. We zullen dit laatste de "semi"-magneetcombinatie" noemen. Van beide mogelijkheden zal ik U hier een voorbeeld geven. De moeilijkheid met deze combinaties echter is dat ze een vrij ver doordenken vereisen, meestal een zet of 7 à 8 waarna de winst zich pas aftekent. Daar staat tegenover dat wanneer de één of twee juiste sleutelzetten zijn gevonden de rest over het algemeen gedwongen zetten zijn, althans voor de te torpederen partij.

Eerste voorbeeld magneetcombinatie. E.D. Lasker / Sir. G. Thomas, Londen 1912 (zie eerste diagram, blz. 12)

Als 11e zet van wit volgde:

11. Dh5 x h7† !!!	een dame-offer
11.	Kg8 x h7
12. Pe4 x f6†	Kh7 - h6 terug kan niet want na Kh8 volgt Pg6 mat!
13. Pe5 - g4†	Kh6 - g5
14. h2 - h4†	Kg5 - f4
15. g2 - g3†	Kf4 - f3
16. Ld3 - e2†	Kf3 - g2
17. Th1 - h2†	Kg2 - g1
18. 0 - 0 - 0 mat	

Zoals U ziet na het dame-offer een onafwendbaar matnet.

Voor de semi-magneetcombinatie kan ik alleen uit eigen partijen putten en

DIAGRAM I

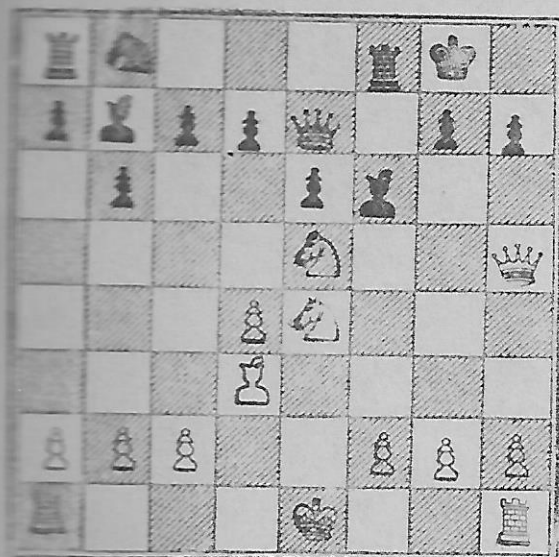
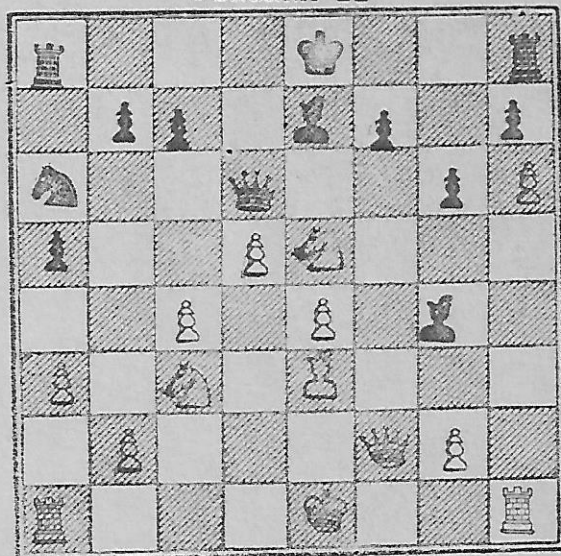

DIAGRAM II

namelijk zeer recent n.l. Hammer Jr. - Takkenberg d.d. 26-11-1964. Het begin van de partij zal alleen volledigheidshalve hierbij gegeven worden. Vanzelfsprekend zullen hierin aan beide zijden wel fouten gemaakt zijn, maar daar gaat het op dit moment niet om.

1. d4, Pf6 ... 2. c4, g6 ... 3. Pc3, Lg7 ... 4. e4, d6 ... 5. Le2, Pb - d7 ...
6. f4, e5 ... 7. f x e5, d x e5 ... 8. d5, Pc5 ... 9. Dc2, a5 10. Le3, Pf - d7 ...
11. h4, Pa6 ... 12. a3, Pf6 ... 13. h5, Pg4 ... 14. L x g4, L x g4 ... 15. h6, Lf6
16. Df2, Dd6 ... 17. Pf3, Le7 ... 18. P x e5 !!!

Diagram II Stelling na de 18de zet van wit.

Dit paardoffer zou wit kwaliteit opleveren, bovendien is Lg4 ongedekt.

18. ... f7,f5. Het enig juiste in deze stelling al looper gedekt en aanval op f7 voorkomen.

19. 0-0 , 0-0. De korte rockade is vrijwel gedwongen, want na 0-0-0 komt zwart's dame in moeilijkheden (Pb5!). Terwijl tevens 0-0 gedwongen is, omdat er dreigt Ld4 met minstens kwaliteitwinst.

Na volgt de combinatie. Het witte paard op e5 staat nu ongedekt en er dreigt tevens een aanval op de witte dame. (zie diagram III)

DIAGRAM III

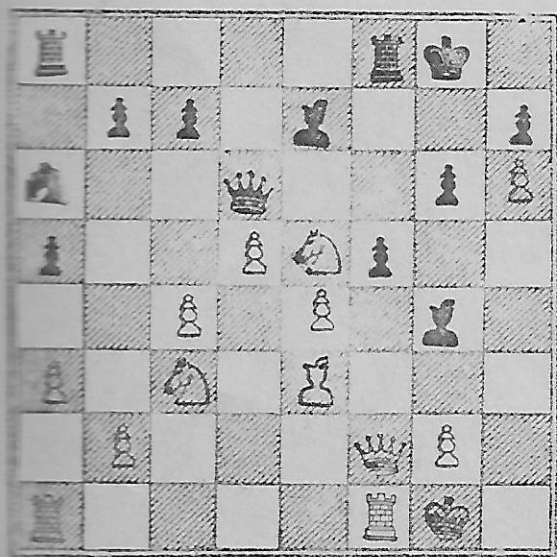
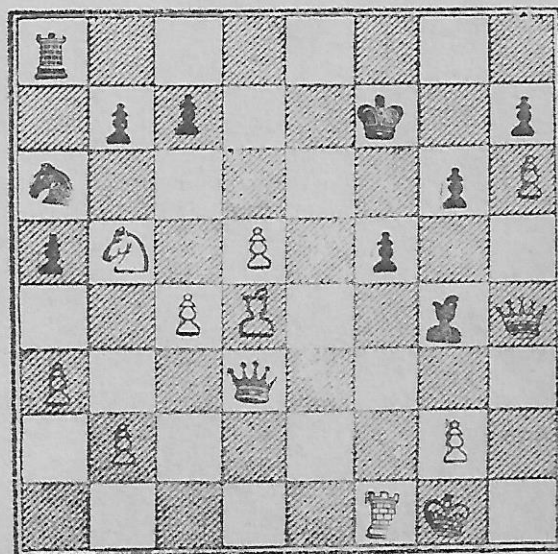

DIAGRAM IV

20. P_{b5} , D x e5 Let nu op, waar de zwarte dame komt.
 21. L_{d4} , D x e4 Gedwongen!
 22. T_{a-e1} , D_{d3} Wederom gedwongen
 23. T x e7, ... Er dreigt nu een dodelijke combinatie op g7
 met allerlei aftrekschaakjes
 23. ... Tf7
 24. T x f7, K x f7
 25. Dh4 ... De p_aint!!!!!!!
 Met een onoverkomelijke mataanval.
 De zwarte dame staat buiten spel!!

Bijv:
 25. ... Tf8
 26. Df6 , Ke8
 27. Te1 , Le2
 28. De6 , Kd8
 29. T x e2 en zwart gaf op.

A.H. Hammer Jr.

"RANGEN EN STANDEN"

Huishoudelijke wintercompetitie.

Ronde no. 10 (5-11-1964)

Ronde no. 11 (12-11-1964)

Musscher	- Oosten	1-0
Böhm	- Klapwijk	1-0
Noorlander	- Berkers	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Keimpema	- Post	1-0
Horik W. v.	- Teerds	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Broekman	- Jong J.L. de	1-0
Krijger	- Bangert	1-0
Verboom	- Ronde	1-0
Roos	- Steenis	0-1
Takkenberg	- Graaf T.	1-0
Hammer J.A.W.	- Ros J.F.	0-1
Oosthoek	- Klein	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Hoogenraad	- Musscher	0-1
Berkers	- Bangert	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Teerds	- Noorlander	1-0
Keimpema	- Ronde	1-0
Krijger	- Horik W. v.	1-0
Jong J.L. de	- Graaf T.	0-1
Hammer J.A.W.	- Broekman	1-0
Verboom	- Klapwijk	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Liefhebber	- Böhm	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Klein	- Graaf W. de	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Steenis	- Takkenberg	1-0
Oosthoek	- Ros J.F.	0-1

ONESIMUS II - OVERSCHIE II

OVERSCHIE I - SPANGEN III

Montijn	- Takkenberg	1-0
Schijndel	- Verboom	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Smit	- Eberhardt	0-1
Leeuw	- Oosthoek	0-1
Versteeg	- Klapwijk	0-1
Rustwat	- Bangert	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Iraks	- Böhm	0-1
Baldu	- Roos H.	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Boer	- Graaf T.	0-1
Male	- Post	0-1

Herik H.J. v.d.	- Vijgeboom	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Ros J.F.	- Riksen B.	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Klein	- Riksen J.	0-1
Degeling	- Eeuwen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Oosthoek	- Rook	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Hammer A.H. Jr.	- Dijk	1-0
Steenis	- Kok	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Liefhebber	- Rodenburg	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Verboom	- Kooten	0-1
Dicke	- Handel	0-1

2 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$

4-6

Ronde no. 12 (19-11-1964)

Takkenberg	- Klapwijk	1-0
Böhm	- Krijger	1-0
Graaf T.	- Broekman	1-0
Hammer J.A.W.	- Keimpema	0-1
Jong J.L. de	- Musscher	1-0
Teerds	- Ronde	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Roos H.J.	- Jong H. de	1-0
Noorlander	- Horik W. v.	1-0
Vos G de	- Berkers	0-1
Eberhardt	- Bangert	0-1
Hoogenraad	- Oosten	1-0

Ronde no. 13 (26-11-1964)

Graaf W. de	- Degeling	1-0
Verboom	- Ros J.F.	1-0
Oosthoek	- Böhm	1-0
Hammer A.H.Jr.	- Takkenberg	1-0
Steenis	- Hammer J.A.W.	1-0
Graaf T.	- Krijger	0-1
Jong J.L. de	- Roos H.J.	0-1
Broekman	- Keimpema	0-1
Ronde	- Bangert	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Berkers	- Teerds	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Horik W. v.	- Post	0-1
Musscher	- Vos	0-1
Oosten Ho	- Hoogenraad	0-1

Ronde no. 14 (3-12-1964)

Steenis	- Oosthoek	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Böhm	- Hammer A.H.Jr.	0-1
Klein	- Graaf T.	0-1
Roos	- Liefhebber	0-1
Keimpema	- Klapwijk	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Ronde	- Ros J.F.	0-1
Broekman	- Jong J.L. de	1-0
Teerds	- Jong H. de	1-0
Horik W. v.	- Berkers	1-0
Musscher	- Takkenberg	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Noorlander	- Vos	1-0
Bangert	- Degeling	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Ronde no. 15 (10-12-1964)

Roth O.H.K.	- Hammer J.A.W.	0-1
Broekman	- Graaf W. de	afg.
Steenis	- Teerds	0-1
Ronde	- Klein	0-1
Musscher	- Liefhebber	0-1
Horik W. v.	- Hammer A.H. Jr.	0-1
Post	- Vos	1-0
Jong J.L. de	- Hoogenraad	1-0
Oosten	- Jong H. de	0-1

OVERSCHIE II - SPANGEN VI

Oosthoek	- Schipper	1-0
Takkenberg	- Sevink	0-1
Verboom	- Dercksen	afg.
Klapwijk	- Dool	afg.
Böhm	- Hegedüs	1-0
Krijger	- Outer	1-0
Graaf T.	- Rijn	1-0
Bangert	- Kieboom	1-0
Keimpema	- Cohen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
Roos	- Kanters	1-0

$6\frac{1}{2}$ - $11\frac{1}{2}$

So dat de stand nu is:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	WP	BP
1. Schiedam 1	2	2	-	-	4	$11\frac{1}{2}$
2. Hilligersberg 1	2	1	1	-	3	$11\frac{1}{2}$
3. Spangen 3	2	1	1	-	3	11
4. Overschie 1	2	1	-	1	2	11
5. R.S.R.-Iv.T. 1	1	-	1	-	1	5
6. Wm. Steinitz 2	1	-	1	-	1	5
7. Dordrecht 2	2	-	-	2	0	$7\frac{1}{2}$
8. G.E.B. 1	2	-	-	2	0	$7\frac{1}{2}$

KLASSE III b.

Schiebroek 2	- G.A.K. 1	3-7-	G.A.K. 1	- Charlois 5	$5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$
Overschie 2	- Charlois 5	$6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$	Spangen 6	- R.S.R.Iv.T. 3	5-5
Unilever	- Spangen 6	$6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$	Onesimus 2	- Overschie 2	$2\frac{1}{2}$ - $7\frac{1}{2}$
R.S.R.IV.T. 3	- Onesimus 2	$6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$	Schiebroek 2	- Unilever	5-4 vlp.

De stand is Hier:	gesp.	gew.	gel.	verl.	WP	BP
1. Overschie 2	2	2	-	-	4	14
2. G.A.K. 1	2	2	-	-	4	12½
3. R.S.R. - Iv.T. 3	2	1	1	-	3	11½
4. Unilever 2	1	1	-	-	2	6½
5. Spangen 6	2	-	1	1	1	8½
6. Schiebroek 2	1	-	-	1	0	3
7. Charlois 5	2	-	-	2	0	8
8. Onesimus	2	-	-	2	0	6

RANGLIJST NA 10 DECEMBER 1964.

				W.	Z.	
1.	60	6	Degeling	587	5	6
2.	59	9	Graaf, W	546	4	4
3.	58	12	Oosthoek	522	6	8
4.	57	2	Ros	518	5	7
5.	56	3	Hammer A.H. Jr.	484	6	4
6.	55	14	Verboom	481	5	7
7.	54	7	Steenis	441	8	7
8.	53	4	Klein	435	6	6
9.	52	1	Herik	433	3	2
10.	51	19	Böhm	427	6	6
11.	50	5	Liefhebber	420	6	6
12.	49	17	Graaf, T.	420	6	7
13.	48	32	Krijger	407	7	7
14.	47	13	Takkenberg	392	7	7
15.	46	35	Roos, M.	374	6	4
16.	45	23	Keimpena	374	6	8
17.	44	8	Klapwijk	356	6	8
18.	43	16	Teerds	339	7	7
19.	42	11	Hammer, J.A.W.	328	6	6
20.	41	38	Broekman	326	5	4
21.	40	10	Bangert	324	7	7
22.	39	15	Eberhardt	299	5	4
23.	38	25	Jong, Jb. de	296	7	6
24.	37	22	Post	261	6	6
25.	36	24	Noorlander	259	7	8
26.	35	21	Ronde	254	8	7
27.	34	27	Berkers	246	8	7
28.	33	26	Honk	243	8	6
29.	32	18	Musschen	213	8	7
30.	31	36	Jong, H. de	196	3	5
31.	30	29	Kromhout	180	-	-
32.	29	30	Hammer, A.H. Sr.	179	-	-
33.	28	31	Hoogenraad	152	6	4
34.	27	28	Vos	137	5	5
35.	26	39	Roth	137	1	-
36.	25	33	Oosten	111	3	5